

## **PRZYBAWIĆ** (5) *vb pf*

a jasne.

*inf* przybawić (1). ◇ *fut 2 sg* przybawisz (1). ◇ *3 sg* przybawi (2). ◇ [*praet 1 sg m -m* przybawił. ◇ *3 sg m* przybawił.] ◇ *imp 2 sg* przybaw (1). ◇ [*impers praet* przybawi(o)no. ◇ *part praet act* przybawiwszy.]  
*Sł stp, Cn brak, Linde XVI w.* (trzy z niżej notowanych przykładów).

1. **Dodać, powiększyć ilościowo [czego a. ile czego] (2) :**

[*Zwrot*: »więcy przybawić«: Imo to, że jeich [dział] wiency przybawić tam wrychle wołą mamy, jakuz i lać jeich tam jeszcze wiency damy *ListyZygmAug 1570/570.*]

**a. O wartościach materialnych: przymnożyć [czego] (2) :**

*W przeciwstawieniu*: »przybawić ... stracić« (1): kthory [szlachcic] iefli namniey słąpi s tey drogi/ którą lzli przodkowie iego/ zołtawi zmázę ná domu ná fwym/ á nie telko nie przybawi nic/ ále ftráci y to/ co było nábyto *GórnDworz Dv.*

*Zwrot*: »majątności przybawić« [w tym: czym (1)] (1): A to co męszczyzná sílą/ á dzielnością fwoią máiętności przybawi/ to białągłowá gośpodárstwem/ á pilnością/ w dobrej mierze záchowa *GórnDworz X6v*; [A iżem niemało majątności przybawił za sto i kilkadziesiąt tysięcy, przeto musiałem się zadłużyć. *TestEwang 69*].

**b. [O wartościach niematerialnych [czemu]: Przybawisz sławy Słáhcetwu pirwżemu/ S przodkow wziętemu. *StryjGoniec E3v (Linde).*]**

2. **Przyłączyć (2) :**

**a. O terytoriach (1) :**

*przybawić co do czego* (1): k temu co miał [król Ludwik] kráiny oderwane do Polłki przybawić/ to iefzcze zarázem po koronáciey kilka powiátow od Polłki oddał Władifławowi Xiążęćiu Opolłkiemu Węgierłkiemu Woiewodzie *StryjKron 452.*

[*przybawić co ku czemu*: Księstwa bratów zabitych ku swoim przybawił [*Trojnat*] *StryjPoczqt 186.*]

[*Zwrot*: »przybawić [czego] sobie«: Nad to, coby mogli [poddani] jakokolwiek przybawić łák sobie inszych i uczynił [pan elbieski] tamą na swem imieniu wsi i dworu Poledna, która zalewa ostatek łák *LustrPom 178.*]

**b. O ludziach [kogo] (1) :**

[*przybawić do czego*: Ktore [pieniądze] gdy do Sycyonu przyniołł/ przybawiwży łobie do tey rády piętnáście co celnieyższych mężow/ z nimi prześłuchał ípraw onych wśzytkich *CiceroKosz 138 (Linde).*]

*Zwrot*: »przybawić k sobie, [sobie, do siebie]« = *appropinquare facere ad se a. secum PolAnt (1)*: Tefz y brácią twoię pokolenie Lewiego rod oycá twego przybawifz kłobie/ y niech fię przyłączą do ciebie/ áby [...] *BudBib Num 18/2*; [A Ty przybaw do fiebie Aharoná brátá fwego z fyny iego znim/ ípośzrodku fynow Izráelowych/ żeby mi ofiarowáli *BudBib Ex 28/1 (Linde)*; *CiceroKosz 138 (Linde)*].

3. **[Doprowadzić, przyprowadzić [kogo (A)]:**

*przybawić do kogo*: Tedy przybawiono do Iefufa dziećiu/ áby ręce kładł ná nie/ y modliłby fie. *BudArt P2v.*

*Przen [dokąd]*: On, niegrzeszny, nas do wieczny, Wstawszy, przybawił ojczyzny. *WierzNauka 215.*]

4. *Przynieść* [co] (1) : tedy rzekł [*Dawid*] do Awiáthára ofiarowniká/ przybaw [*Applica*] Efod. *BudBib* 1.Reg 23/9.

Synonimy: 1. *dodać, przyczynić, przydać*; 2. *przyłączyć*; 3. *doprowadzić, dowieść, przywieść*; 4. *donieść, przynieść*.

*Formacje współrdzenne cf* BAWIĆ.

*Cf* **PRZYBAWIENIE, [PRZYBAWIONY]**

ALKa